

ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ

ΤΟΥ ΜΠΑΜΠΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Το αχρείαστο δημοψήφισμα

Αποτελεί το δημοψήφισμα απειλή για τη δημοκρατία; Η αυτονόητη απόρριψη του ως άνω υπονοούμενου δεν είναι πάντοτε ακριβής. Δεν αμφιβάλλω, βεβαίως, ότι η λαϊκή απάντηση θα βελτιώνει τελικά τη θέση της χώρας στην κοινότητα των ευρωπαϊκών κρατών.

Ανησυχία προκαλεί η καθόλου έντιμη χρήση του δημοψηφίσματος, την οποία επιχειρούν ορισμένα κυβερνητικά στελέχη. Πράγματι, αν ο επικεφαλής της εκτελεστικής εξουσίας είναι σίγουρος για όσα κάνει, γιατί να ζητήσει λαϊκή επικύρωση μιας συμφωνίας την οποία ο ίδιος, χωρίς κανένα εσωτερικό εμπόδιο, διαπραγματεύεται;

Η έγκριση μιας λύσης συμφωνημένης με τους Ευρωπαίους αποτελεί αυτονόητο καθήκον για όλα τα κόμματα. Όλες οι έρευνες κοινής γνώμης συμφωνούν ότι αυτό που ζητείται από την κυβέρνηση είναι η ταχύτατη ολοκλήρωση των συζητήσεων.

Αν πάλι το περιεχόμενο της ζητούμενης συμφωνίας προκαλούσε ζωνρή συζήτηση στο κοινωνικό σώμα, θα κατανοούσαμε ευκολότερα την κατάληξη, μέσω ενός δημοψηφίσματος, σε μια λειτουργική απόφαση.

Αφού, όμως, ούτε πολιτική απειλή υπάρχει ούτε διχασμός της κοινωνίας διαπιστώνεται, προς τι ένα δημοψήφισμα;

Μήπως στο μυαλό τους έχουν μια βοναπαρτίστικη χρήση της δημοψηφισματικής εντολής του λαού; Μήπως ο κ. Φλαμπουράρης, ως άλλος «Boustrapa», ονειρεύεται ένα «καθεστώς ΣΥΡΙΖΑ» στη θέση της δημοκρατίας των κομμάτων, του συστήματος δηλαδή που στήριξε το δημοκρα-

τικό πολίτευμα στη μεταπολίτευση;

Αν, για παράδειγμα, το επιτελείο Τσίπρα θέλει μια καθολική επιβεβαίωση αυτοτέλειας της εξουσίας του, δεν πρέπει να συμμετάσχουμε στην ψηφοφορία. Αν σκοπεύει να ερμηνεύσει το «ΝΑΙ» ως λαϊκή ψήφο εμπιστοσύνης που υποκαθιστά τη δεδουλευμένη ψήφο εμπιστοσύνης των βουλευτών, τότε δεν πρέπει να αφήσουμε να στηθεί η κάλπη που ζωγραφίζει ο κ. Τσίπρας.

Είναι, λοιπόν, απολύτως απαραίτητο να ξεκαθαρίσουμε δύο ζητήματα.

Πρώτον, το ερώτημα. Το Σύνταγμα σοφά δεν επιτρέπει δίλημμα δημοσιονομικού χαρακτήρα. Θα ήταν παράλογο να ρωτηθεί ο λαός αν θέλει πρωτογενές πλεόνασμα στον προϋπολογισμό, όταν η κυβέρνηση δεν μπορεί να βρει τα δανεικά που απαιτεί η χρηματοδότηση του ελλείμματος. Θα φανεί πως, τελικά, το ερώτημα θα είναι: «Θέλετε να συνεχίσουμε στον δρόμο της Νομισματικής, Τραπεζικής και Δημοσιονομικής Ένωσης ή την έξοδο από την Ευρωπαϊκή Ένωση με την υιοθέτηση εθνικού νομίσματος;».

Δεύτερον, την απάντηση. Κάθε κόμμα πρέπει να απαντήσει με ένα «ΝΑΙ» ή ένα «ΟΧΙ», ανεξαρτήτως των εξηγήσεων που θα συνοδεύσουν την τοποθέτησή του. Η καθαρότητα αυτή αποτελεί τη μόνη δικαιολόγηση του δημοψηφίσματος. Κανείς δεν μπορεί να φανταστεί ότι ο πρωθυπουργός δεν θα έχει, πρώτος αυτός μεταξύ όλων των πολιτών, μια σαφή απάντηση και μια εξίσου διαυγή δικαιολόγηση της θετικής ψήφου του.